

Số: 30 /TB-VC2-HC

Đà Nẵng, ngày 11 tháng 4 năm 2020

THÔNG BÁO RÚT KINH NGHIỆM

FDVN LAW FIRM
Tài liệu nghiệp vụ
Đối với vụ án hành chính bị Tòa án giám đốc thẩm hủy để xét xử lại
Thông qua kết quả phiên tòa giám đốc thẩm vụ án hành chính. Viện kiểm sát

nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng thông báo rút kinh nghiệm đối với vụ án hành chính như sau:

Vụ án: “*Khởi kiện hành vi hành chính trong lĩnh vực quản lý Nhà nước về đất đai*”, giữa:

- **Người khởi kiện:** Bà Y Kian - Sinh năm 1955

Địa chỉ: Thôn Konmonaysolam 1, phường Trường Chinh, thành phố Kon Tum, tỉnh Kon Tum.

- **Người bị kiện:** UBND P. Trường Chinh, TP Kon Tum, tỉnh Kon Tum.

Địa chỉ: Tổ 5, phường Trường Chinh, thành phố Kon Tum, tỉnh Kon Tum.

I. Nội dung vụ án

Theo nội dung đơn khởi kiện, ngày 17/9/1994, UBND tỉnh Kon Tum ban hành Quyết định số 774/QĐ-UBND về việc tạm giao quyền sử dụng đất cho hộ ông A Tham (là chồng bà Y Kian, hiện ông A Tham đã chết) sử dụng 2.220m² đất tại xứ đồng Sơ lam II, xã Đăk Blà, thị xã Kon Tum. Năm 1996, ông A Tham chuyển nhượng cho ông Bùi Xuân Phăng diện tích 838m², ngày 10/5/2007 ông Bùi Xuân Phăng, bà Trần Thị Diễm được UBND thị xã Kon Tum cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất đối với diện tích 924,5m², thửa đất số 16, tờ bản đồ số 8A, địa chỉ thửa đất thôn Kon Tu 2, phường Trường Chinh, thị xã Kon Tum. Cho rằng ông Phăng lấn chiếm đất của gia đình mình nên bà Y Kian gửi đơn khiếu nại đến UBND Tp Kom Tum, sau đó gửi đơn đến UBND tỉnh Kon Tum để yêu cầu ông Phăng trả lại đất nhưng khiếu nại của Bà không được chấp nhận.

Năm 2015, bà Y Kian khởi kiện ông Bùi Xuân Phăng yêu cầu hủy hợp đồng chuyển nhượng quyền sử dụng đất đã xác lập giữa ông A Tham và ông Phăng. Tại Quyết định công nhận sự thỏa thuận của các đương sự số 03/2016/OĐST-DS ngày 22/01/2016, các bên đương sự thống nhất thỏa thuận nội dung ông Phăng cùng vợ là bà Trần Thị Diễm phải tháo dỡ toàn bộ công trình, vật kiến trúc trên diện tích

231,5m² để trả lại cho bà Y Kian. Ngày 16/9/2016, bà Y Kian đã được UBND thành phố Kon Tum cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất với diện tích trên.

Bà Y Kian cho rằng sau khi chuyển nhượng cho ông Bùi Xuân Phăng, diện tích đất còn lại hiện nay là 1.295,5m², phần diện tích đất này gia đình Bà không bị thu hồi mà bị UBND xã Đăk Blà cấp chồng lên cho bà Huỳnh Thị Hiền (chiều dài 37m x chiều rộng 12m) và UBND phường Trường Chinh làm trường mẫu giáo. Ngày 10/3/2017, Bà đã nộp hồ sơ xin cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất tại UBND phường Trường Chinh đối với diện tích 1.295,5m².

Ngày 18/12/2017, UBND phường Trường Chinh ban hành Công văn số 233/CV-UBND trả lời cho Bà vị trí đất mà gia đình Bà yêu cầu được cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất đang có tranh chấp giữa cá nhân Bà với cộng đồng dân cư thôn Kon Tu 2, phường Trường Chinh nên UBND phường Trường Chinh không xác nhận hồ sơ đất đai.

Ngày 12/01/2018, bà Y Kian khởi kiện vụ án hành chính yêu cầu Tòa án nhân dân thành phố Kon Tum buộc UBND phường Trường Chinh phải thực hiện hành vi hành chính xác nhận vào hồ sơ xin cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất đối với diện tích 1.295,5m² tại thôn Kon Tu 2, phường Trường Chinh, thành phố Kon Tum, tỉnh Kon Tum là một phần đất còn lại trong diện tích đất 2.220m² được giao theo Quyết định số 774/QĐ-UBND ngày 17/9/1994 để bà Y Kian được cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất đối với diện tích đất nói trên.

Tại phiên tòa sơ thẩm, bà Y Kian rút một phần yêu cầu khởi kiện, chỉ yêu cầu Tòa án buộc Ủy ban nhân dân phường Trường Chinh thực hiện hành vi hành chính xác nhận nguồn gốc đất đối với lô đất có diện tích 629,4m².

II. Quá trình giải quyết vụ án

Tại Bản án hành chính sơ thẩm số 01/2018/HC-ST ngày 21/9/2018 của Tòa án nhân dân thành phố Kon Tum, tỉnh Kon Tum đã quyết định:

- Đình chỉ một phần đơn khởi kiện của bà Y Kian đề ngày 12/01/2018.
- Chấp nhận yêu cầu khởi kiện của bà Y Kian. Buộc UBND phường Trường Chinh, thành phố Kon Tum, tỉnh Kon Tum thực hiện hành vi hành chính xác nhận nguồn gốc đất đối với lô đất có diện tích 629,4m² tại thôn Kon Tu 2, phường Trường Chinh, thành phố Kon Tum, tỉnh Kon Tum là một phần đất còn lại trong diện tích đất 2.220m² theo Quyết định số 774/QĐ-UBND ngày 17/9/1994 của UBND thị xã Kon Tum về việc giao quyền sử dụng đất cho hộ ông A Tham (chồng bà Y Kian) để bà Y Kian được cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất đối với diện tích đất nói trên.

Ngày 18/10/2018, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Kon Tum ban hành Quyết định kháng nghị phúc thẩm số 260/QĐ-VKS-HC đối với Bản án hành chính sơ thẩm số 01/2018/HC-ST ngày 21/9/2018 của TAND thành phố Kon Tum theo hướng hủy bản án để xét xử lại theo qui định của pháp luật.

Tại Bản án hành chính phúc thẩm số 01/2019/HC-PT ngày 26/02/2019 của Tòa án nhân dân tỉnh Kon Tum đã quyết định:

- Không chấp nhận kháng nghị của Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Kon Tum;

Sửa một phần bản án sơ thẩm số 01/2018/HC-ST ngày 21/9/2018 của Tòa án nhân dân thành phố Kon Tum; Tuyên xử:

- Đình chỉ một phần đơn khởi kiện của bà Y Kian đề ngày 12/01/2018.

- Chấp nhận yêu cầu khởi kiện của bà Y Kian. Buộc UBND phường Trường Chinh, thành phố Kon Tum, tỉnh Kon Tum phải thực hiện hành vi hành chính, xác nhận vào hồ sơ xin cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất của bà Y Kian đối với lô đất có diện tích 629,4m² vị trí tại thôn Kon Tu 2, phường Trường Chinh, thành phố Kon Tum, tỉnh Kon Tum đối với yêu cầu của bà Y Kian theo thẩm quyền, đúng quy định của pháp luật.

Ngày 19/8/2019, Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng ban hành Quyết định kháng nghị giám đốc thẩm số 72 /QĐ-VKS-HC đối với Bản án hành chính phúc thẩm số 01/2019/HC-PT ngày 26/02/2019 của Tòa án nhân dân tỉnh Kon Tum.

Tại Quyết định giám đốc thẩm số 04/2020/HC-GĐT ngày 10/3/2020 của Tòa án nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng đã quyết định:

Chấp nhận Quyết định kháng nghị số 02/QĐ-VKS-HC ngày 19/8/2019 của Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng, hủy toàn bộ Bản án hành chính phúc thẩm số 01/2019/HC-PT ngày 26/02/2019 của Tòa án nhân dân tỉnh Kon Tum và Bản án hành chính sơ thẩm số 01/2018/HCST ngày 21/9/2018 của Tòa án nhân dân thành phố Kon Tum, tỉnh Kon Tum để cấp sơ thẩm xét xử lại.

III. Vấn đề cần rút kinh nghiệm

- Tòa án 2 cấp đã vi phạm thủ tục tố tụng về việc không đưa người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan tham gia vụ án theo qui định tại khoản 10, Điều 3 Bộ luật tố tụng hành chính cụ thể như sau:

Tại Biên bản xem xét, thẩm định tại chỗ ngày 03/01/2019 của Tòa án nhân dân tỉnh Kon Tum, thể hiện trên diện tích đất bà Y Kian yêu cầu được cấp Giấy

chứng nhận quyền sử dụng đất có 01 ngôi nhà cấp 4 diện tích 29,4m² và theo trình bày của các hộ dân sinh sống tại thôn Kon Tu 2 ngày 08/5/2017, thì căn nhà cấp 4 nêu trên thuộc quyền quản lý của nhân dân thôn Kon Tu 2 bởi căn cứ “Giấy bán nhà” ngày 30/3/1999 thì vợ chồng ông Tổng Trần Nam và bà Nguyễn Thị Thu Hà đã bán cho nhân dân trong Thôn với số tiền 10.000.000 (mười triệu đồng) để làm trường mẫu giáo. Tuy nhiên, quá trình giải quyết vụ án, Tòa án 2 cấp chưa xác minh, lấy lời khai của những người tham gia góp tiền theo “Biên bản giao nhà mẫu giáo thôn Tân Lập (khu vực I)” để đưa họ vào tham gia tố tụng với tư cách người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan để làm rõ nguồn gốc căn nhà cũng như nội dung tranh chấp để giải quyết vụ án.

- Nhận định và quyết định trong bản án của tòa án 2 cấp vi phạm Điều 100, Điều 203 Luật đất đai năm 2013, kết luận trong bản án không phù hợp với những tình tiết khách quan của vụ án làm ảnh hưởng nghiêm trọng đến quyền và lợi ích hợp pháp của đương sự cụ thể:

Trước khi bà Y Kian khởi kiện yêu cầu Tòa án buộc UBND phường Trường Chinh thực hiện hành vi hành chính xác nhận nguồn gốc đất đối với lô đất có diện tích 629,4m² để Bà được cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất thì giữa hộ gia đình Bà và cộng đồng dân cư thôn Kon Tu 2 đã có tranh chấp, việc tranh chấp của các bên đã được UBND phường Trường Chinh tổ chức các buổi họp ngày 01/3/2016, buổi làm việc ngày 08/5/2017 nhưng tranh chấp đất giữa các bên vẫn chưa được giải quyết xong. Ngày 18/12/2017, UBND phường Trường Chinh ban hành Công văn số 233/CV-UBND trả lời cho bà Y Kian biết lý do không xác nhận hồ sơ đất đai cho Bà vì vị trí đất Bà yêu cầu được cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất hiện đang có tranh chấp giữa cá nhân Bà và cộng đồng dân cư thôn Kon Tu 2 là đúng qui định tại Điều 203 Luật đất đai năm 2013. Tuy nhiên, Tòa án 2 cấp vẫn tuyên buộc UBND phường Trường Chinh thực hiện hành vi hành chính xác nhận vào hồ sơ xin cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất của bà Y Kian đối với lô đất có diện tích 629,4m² là không đúng quy định tại Điều 100 Luật Đất đai năm 2013.

Trong vụ án này, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Kon Tum đã kịp thời phát hiện các vi phạm của cấp sơ thẩm, ban hành kháng nghị phúc thẩm đề nghị Tòa án cấp phúc thẩm hủy án sơ thẩm để xét xử lại nhưng không được chấp nhận. Sau khi nhận bản án phúc thẩm, VKSND tỉnh Kon Tum đã có Thông báo ngay cho Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng xem xét kháng nghị giám đốc thẩm theo thẩm quyền. Đây là việc làm đúng đắn, thể hiện rõ quan điểm của Viện kiểm sát nhân dân, cần phát huy trong công tác khi thực hiện chức năng kiểm sát việc giải quyết vụ án hành chính.

Trên đây là nội dung cần nâng cao kỹ năng và rút kinh nghiệm nghiệp vụ trong công tác kiểm sát giải quyết các vụ án hành chính. Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng thông báo đến Viện kiểm sát nhân dân các địa phương để nghiên cứu, tham khảo, rút kinh nghiệm chung.

Nơi nhận:

- Đ/c Trần Công Phàn PVT VKSNDTC;
- Vụ 10, Vụ 14, VP VKSNDTC;
- Lãnh đạo VC2;
- Các đơn vị nghiệp vụ VC2;
- Các VKSND tỉnh, TP trong khu vực;
- Viện KS quân khu V;
- VC1, VC3;
- Trang tin điện tử VKSNDTC;
- Trang tin điện tử VC2;
- Lưu VP, V3, HSKS.

**KT. VIỆN TRƯỞNG
PHÓ VIỆN TRƯỞNG**

Nguyễn Văn Chiến